

Alkotmánybíróság

Ügyszám: IV/1236/2019.

Tárgy: indítvány-kiegészítés.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírottak (név: [REDACTED]

és név: [REDACTED]

[REDACTED] a továbbiakban

indítványozók) a mai napon, az Alkotmánybíróság 1001/2013. (II.27.) AB Tü. határozatának 35.§ alapján, a fenti ügyszámú alkotmányjogi panasz ügyünkben, fenntartva a 2019. augusztus 05-én kelt, egységes szerkezetbe foglalt, kiegészítésekkel és adatpontosításokkal módosított alkotmányjogi panasz beadványunkban foglaltakat (módosítást megelőző eredeti alkotmányjogi panasz kelte: 2019. július 03.), az alábbi

indítvány-kiegészítést

terjesztjük elő.

1) Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

e.2) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés (Abtv. 27.§ szerint).

2. Az alapjogsérelemek a bírói döntést érdemben befolyásolták:

c). Noha indítványunk ezen részének mind „a)” és „b)” pontjában megfogalmaztuk, hogy a jelölt alapjogsérelemeket nemcsak a bírói döntés, hanem hasonlóan I. és II. fokú hatóság egyaránt elkövették ténykedésük során és döntéseik által, azonban tekintettel arra, hogy a tisztességes eljárás követelményét az Alaptörvény külön cikkben nevesíti a hatósági eljárások (XXIV. cikk (1)), és külön cikkben a bírósági eljárások (XXVIII. cikk (1)) vonatkozásában, az egyértelműség kedvéért – ezen indítvány-kiegészítés beadványunkkal - mi is külön megjelöljük, nevesítjük és indokoljuk a tisztességes hatósági eljárás követelményének, illetve az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés hatóságok általi megsértésének, valamint ezen alapjogsérelem bírói döntésre gyakorolt érdemi befolyásoló hatásának tényét, jogkövetkezményét is.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés sérelmét illetően utalunk arra, hogy I. fokú hatóság vezetője annak ellenére önkényesen elmulasztotta kivizsgálni az elsőfokú hatóság építésügyi osztályvezető kizárásának kérdését, hogy kizárási kérelmünkben (2018. március 14-én kelt kérelmünk) konkrétan, tényekkel bizonyítottuk, hogy az építésügyi osztályvezetőtől – mint ügyünkben döntéshozói jogkörrel rendelkező ügyintézőtől - pártatlan, objektív eljárási magatartás megalapozottan nem valószínűsíthető („objektíve megalapozott” a pártosság). Kérelmünkben hangsúlyoztuk, hogy I. fokú hatóság egy másik, folyamatban lévő eljárásban olyan súlyos, a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogunkat sértő eljárás jogi és anyagi jogi jogsértéseket követett el kárunkra, melyért felügyeleti szerve is több ízben elmarasztalta, figyelmeztette (pl.: PE/EF/00113-3/2017. számú II. fokú végzés), és amelyek természetüknél fogva egyértelműen utalnak arra, hogy az építésügyi osztályvezető kárunkra elfogult.

Az objektivitás hiánya olyan súlyos „hitelességi deficit”, mely nem fér össze a „fair trial” szellemiségével, ez az alapjogsérelem pedig nyilvánvalóan döntő hatással volt a hatósági döntések minőségére, nem véletlen, hogy tisztességtelen, tényszerűen túlzó, aránytalan, kárunkra diszkriminatív módon hátrányos hatósági döntések születtek.

A bírói döntés befolyásolását illetően röviden visszautalunk a „b)” pontban írtakra, nevezetesen, hogy a bíróság érdemi indokolás nélkül, iratellenes és tárgyi tévedéssel terhes megállapítással ignorálta ezt a súlyos, az objektivitás elengedhetetlen követelményét érintő hatósági jogsértést (bírói döntés 6. oldal): „...az a felperesi megállapítás téves...hogy a hatóság vezetőjével szemben előterjesztett kizárási indítványuk nem került elbírálásra.”

Ezzel a „téves” és iratellenes állítással a bírói döntés - figyelmen kívül hagyva az Alkotmánybíróság, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) alapelveit - ”A bírónak nemcsak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania.” -, kontroll nélkül, önkényesen, a tisztességes eljárást sértő módon érdemi teret adott a „pártosság” érvényesülési lehetőségének, mely az ügyünkben döntéshozói pozícióban lévő ügyintéző (építésügyi osztályvezető) személyt – álláspontunk szerint „objektíve megalapozottan” - érintette.

Hangsúlyozzuk, hogy ilyen „pártatlansági” aggályok mellett – különösen miután ezen jogsérelmünket kifejezetten jeleztük keresetlevelünk 7-8. oldalain - fokozottan indokolt lett volna a hatósági döntések megalapozottságának, a hatóság állításainak bíróság általi mélyreható kontrollja, a perbe vitt jogok és kötelezettségek teljes körű objektív feltárása (pl.: szakértő kirendelése által), a bírósági álláspont önálló, a hatósági érvrendszerrel független szilárd alapokra helyezése (nem elegendő az „osztom a hatósági álláspontot” kijelentés), a bíróság meggyőződésének hiteles indokolása.

Miután azonban a bírósági eljárás mindezt számtalan alapvető, lényegi kérdés, jogsérelem vonatkozásában mellőzte (szabályossá tétel helyett teljes bontás előírása, építési engedéllyel rendelkező tetőeresz-építményrész bontási kötelezése, felelősségi viszonyok tisztázásának mulasztása, az „ártatlanság véelme” elv figyelmen kívül hagyása, lezárt teljesedésbe ment jogviszony sérelme stb.), ezért a „tisztességes eljárás” jegyében mindössze egyet tehetett volna, a hatósági döntések helyben hagyása helyett azokat meg kellett volna semmisítenie és új eljárást kellett volna elrendelnie.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés sérelmét illetően utalunk arra is, hogy I. fokú hatóság tisztességtelen módon mellőzte megvizsgálni a vitatott építmény szabályossá tételének lehetőségét, sőt azzal, hogy ugyanazon a napon kaptuk kézhez az építésrendészeti eljárást megindító határozatot és a bontási kötelezést előíró határozatot, gyakorlatilag ellehetetlenítette, önkényesen megvonta tőlünk a szabályossá tételhez való törvényes jogunkat.

A későbbiekben ezt a tisztességtelen hatósági eljárási magatartást II. fokú hatóság tovább fokozta azzal, hogy a jogsértés korrigálása helyett a bírósági eljárásban azt állította, hogy „...a felperesek nem éltek ezen szabályossá tételi lehetőséggel...”, mely álláspontot a bírói döntés mindennemű vizsgálat és indokolás nélkül, szintén tisztességtelen módon „osztott”.

Amint később, a részletes indokolásban arra kitérünk, a hatóságnak törvényi kötelezettsége lett volna a szabályossá tétel lehetőségét építésszakmai és építésjogi szempontok mentén feltárni, tisztázni, a vizsgálat eredményéről bennünket értesíteni, a szabályossá tétel lehetőségét biztosítani.

A bírói döntés elmulasztotta – kifejezett jelzésünk ellenére – ezen hatósági jogsértés vizsgálatát, feltárását, érdemi mérlegelését, ez döntő befolyással volt a bírói döntésre, hiszen ekörben meg kellett volna állapítania a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogunk sérelmét, a kötelezés jogsértő, túlzó voltát, az építmény teljes körű lebontása helyett a szabályossá tételt vagy új eljárást kellett volna elrendelnie.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az imént utalt alapjogsérelmet (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés) az Abtv. 27.§-a alapján, továbbá az Abtv. 29.§-ra tekintettel a „bírói döntést érdemben befolyásolta” követelménynek megfelelő szempont szerint megvizsgálni, elbírálni szíveskedjék.

2) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A megsértett rendelkezések körét kiegészítjük az alábbi rendelkezéssel:

7. Alaptörvény XXIV. cikk (1): „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.*”

b.2) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása (Abtv. 27.§ szerint)

Indokolásunkat a fentiekkel összhangban külön pontban kiegészítjük az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés sérelmének indokolásával az alábbiak szerint:

5. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének megsértése:

Indítványunkban többször jeleztük már, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogunk sérelmének gyökerei sok esetben a hatóság jogsértő ténykedésében gyökereznek. Ezeket a jogsértéseket több helyen konkrétan fel is tártuk, meg is neveztük – jelesül indítványunk ezen részének „2.” és „3.” pontjában is –, ezúttal ezen jogsérelmeket kifejezetten az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének, a „*tisztességes hatósági eljáráshoz való jog*” sérelmének kapcsán kívánjuk feltárni.

Álláspontunk szerint a „*tisztességes hatósági eljáráshoz*” való jogunkat nemcsak I. fokú hatóság több, jogsértő eljárási magatartása valósította meg, hanem II. fokú hatóság is azzal, hogy ezen jogsértések ellen felügyeleti hatósági jogkörénél fogva – *kifejezett jelzésünk ellenére* - sem lépett fel (pl.: az I. fokú hatóság építésügyi osztályvezető kizárásának, pártatlanságának tisztázása érdekében: 2018. május 31-én kelt fellebbező beadványunk 7. oldal), továbbá esetenként kifejezett hangot adott a jogsértő magatartást illetően egyetértésének (pl.: állítása szerint a szabályossá tétel lehetőségével mi nem éltünk, nem pedig I. fokú hatóság nem tett eleget a szabályossá tétel lehetőségét tisztázó törvényi kötelezettségének).

Amint arra indítványunkban már több helyen utaltunk, I. fokú hatóság vezetője annak ellenére önkényesen elmulasztotta kivizsgálni az elsőfokú hatóság *építésügyi osztályvezető* kizárásának kérdését, hogy kizárási kérelmünkben (2018. március 14-én kelt kérelmünk) konkrétan, tényekkel bizonyítottuk az osztályvezető egyoldalú elfogultságát. Kérelmünkben hangsúlyoztuk, hogy I. fokú hatóság egy másik, folyamatban lévő eljárásban olyan súlyos eljárás jogi és anyagi jogi jogsértéseket követett el kárunkra, melyért felügyeleti szerve is több ízben elmarasztalta, figyelmeztette (pl.: PE/EF/00113-3/2017. számú II. fokú végzés), és amelyek természetüknél fogva egyértelműen utalnak arra, hogy az építésügyi osztályvezető kárunkra elfogult.

Álláspontunk szerint kizárási kérelmünkben „objektíve megalapozott” módon bizonyítottuk az építésügyi osztályvezető pártosságát, tőle pártatlan, objektív eljárási magatartás megalapozottan nem volt valószínűsíthető.

Ehelyütt megjegyezzük, hogy I. fokú hatóság pártosságának „objektív megalapozottságát” egy későbbi bírói döntés (43.K.27.753/2018/13. számú ítélet a 43.K.27.753/2018. sz. peres ügyben) is igazolta, amikor kimondta, hogy a hatóság súlyosan megsértette a „*tisztességes eljáráshoz való jogunkat*” jogsértő magatartásával, döntéseivel.

Amint arra korábban már rámutattunk, az objektivitás hiánya olyan súlyos „hitelességi deficit”, mely nem fér össze a „*fair trial*” szellemiségével, ez az alapjogsérelem pedig nyilvánvalóan döntő hatással volt a hatósági döntések minőségére, nem véletlen, hogy tisztességtelen, tényszerűen túlzó, aránytalan, kárunkra diszkriminatív módon hátrányos hatósági döntések születtek (szabályossá tétel helyett teljes bontás előírása, építési engedéllyel rendelkező tetőeresz-építményrész bontási kötelezése, felelősségi viszonyok tisztázásának mulasztása, az „*ártatlanság vélelme*” elv figyelmen kívül hagyása, lezárt teljesezésbe ment jogviszony sérelme stb.).

Ehelyütt utalunk az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) ítélkezési gyakorlatára:

„...nem csak igazságot kell szolgáltatni, igazságosnak is kell látszani. Az a közbizalom forog kockán, amelynek erősítése a bíróságok feladata egy demokratikus társadalomban. Tehát, minden bírónak, akivel szemben legitim módon felmerül a kétely, hogy nem pártatlan, vissza kell lépnie az ügy tárgyalásától (Micallef kontra Málta [GC], § 98).”
„Annak megítélésekor, hogy egy bíróság a 6. cikk 1. bekezdésének követelményei szerint függetlennek tekinthető-e, a látszatoknak is jelentősége van (Sramek kontra Ausztria, § 42)”. „E vonatkozásban az a meghatározó, hogy az érintett fél aggályai „objektíve megalapozottnak” tekinthetők-e (Sacilor-Lormines kontra Franciaország, § 63).”

Az Alkotmánybíróság álláspontja is hasonló ekörben (ABH 17/2001. (VI. 1.) [III.3.]): „A bírónak nemcsak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania.”

Az is nyilvánvaló, hogy a fenti elvek, elvárások nemcsak a bírói gyakorlatra, hanem a hatósági jogalkalmazói gyakorlatra is követendően érvényesek, leképezhetők, leképezendők.

Álláspontunk szerint a fentiekből az következik, hogy I. fokú hatóság vezetője nem mellőzhette volna esetünkben az építésügyi osztályvezető pártatlanságának-pártosságának alapos kivizsgálását, önkényesen, a „tisztes hatósági eljárás” követelményét sértő módon mellőzte a kizárási kérelmünk kapcsán az „objektív megalapozottság” vizsgálatát.

Hangsúlyozzuk azt is, hogy II. fokú hatóság az ügy iratanyagának nyilvánvaló ismerete és kifejezett jelzésünk ellenére (2018. május 31-én kelt fellebbező beadványunk 7. oldal) sem mutatott rá I. fokú hatóság ezen jogsértő mulasztására, nem intézkedett felügyeleti jogkörénél fogva a pártosság kérdésének tisztázását illetően, érdemi teret adott a „pártosság” érvényesülési lehetőségének, mely az ügyünkben döntéshozói pozícióban lévő ügyintéző (építésügyi osztályvezető) személyt – álláspontunk szerint „objektíve megalapozottnak” - érintette.

Fenti önkényesen mulasztó magatartásukkal mind I. fokú hatóság, mind II. fokú hatóság súlyosan megsértették a „tisztes hatósági eljárás” követelményét, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés sérelmét illetően külön hangsúlyozzuk azt is, hogy mindkét hatóság eljárása során elmulasztotta a felelősségi viszonyok tisztázását (ekörben utalunk az Alkotmánybíróság 19/2009. (II.25.) AB határozatára {1.2.}: ártatlanság vélelme), továbbá döntéseikben jogsértő módon irrelevánsnak minősítették és teljesen figyelmen kívül hagyták az Önkormányzati hatóság építést engedélyező jogerős érdemi határozatát, holott az építési tevékenység megkezdésének és elvégzésének tárgyában ez az egyetlen hivatalos, jogi relevanciával bíró hatósági dokumentum. A hatósági álláspont – megsértve a tisztes eljárás elvét – önkéntesen figyelmen kívül hagyta az eljárás során az ügy tárgyát képező, ezen jogviszonyt elbíráló és jogot keletkeztető jogerős érdemi döntés joghatását, az ebből eredő ún. „lezárt jogviszony” utólagos sérthetetlenségének, a „...végreleszen lezárt jogviszonyok érintetlenül hagyásának” szigorú alkotmányos követelményét (ABH 1992, 11/1992. (III. 5.)).

Továbbá a fenti „mulasztások” miatt és tárgyában a hatóságok nem tettek eleget érdemi indokolási kötelezettségüknek sem, ezért döntéseik ekörben is önkényesek és megalapozatlanok, súlyosan megsértették a tisztes hatósági eljárás követelményét.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés sérelmét illetően utalunk arra is (egyben indítványunk 17. oldalának „b.2)” fejezetének 2. pontjában ekörben kifejtett érvelésünkre is hivatkozva), hogy I. fokú hatóság tisztes módon mellőzte megvizsgálni a vitatott építmény szabályossá tételének lehetőségét (az építmény teljes elbontása helyett csak a lefedés megfelelő visszabontásával is megoldható), sőt azzal, hogy ugyanazon a napon kaptuk kézhez az építésrendészeti eljárást megindító határozatot és a bontási kötelezést előíró határozatot, gyakorlatilag ellehetetlenítette, önkényesen megvonta tőlünk a szabályossá tételhez való törvényes jogunkat.

A későbbiekben ezt a tisztességtelen hatósági eljárási magatartást II. fokú hatóság tovább fokozta azzal, hogy a jogsértés korrigálása helyett a bírósági eljárásban az alábbi, minden jogalapot nélkülöző állítást fogalmazta meg védiratában (PE/100/00588-6/2018. sz. védirat 5. oldal):

„*A lefedés elbontására tett felperesi megállapítás önmagában igaz is lehet, azonban építetők nem éltek a szabályossá tétel lehetőségével...*”, mely jogsértő álláspontot a bírói döntés mindennemű vizsgálat és indokolás nélkül, szintén tisztességtelen módon „osztott”.

A hatóság álláspontjával ellentétben éppen a hatóságnak vitathatatlan törvényi kötelezettsége a szabályossá tétel lehetőségét építésszakmai és építésjogi szempontok mentén feltárni, tisztázni, a vizsgálat eredményéről építetető(ke)t értesíteni, illetve ha a megmaradás feltételei megvannak, vagy megteremthetők, a szabályossá tétel lehetőségét biztosítani (312/2012. (XI.8). Kormányrendelet 67. § (3b) bekezdése).

Mindezt a kötelezettséget az Alkotmánybíróság is rögzítette határozatában (ABH 3150/2013. (VII.24) [24].):

„*Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy az építésfelügyeleti hatóságnak építésrendészeti eljárása keretében a bontás elrendelése előtt ... a tényállás tisztázása során előzetesen vizsgálnia kell, hogy az építési engedély nélkül végezhető építési tevékenység esetén az országos építési követelmények megsértésével szabálytalanul végzett építési tevékenységgel érintett építmény, építményrész fennmaradási engedélye megadásának feltételei fennállnak-e vagy megteremthetők-e...*”.

A hatósági és a bírósági eljárás egyaránt elmulasztotta ennek „önkéntes” vizsgálatát, sőt a bírósági eljárás során ekörben tett kifejezett jelzésünk ellenére (keresetlevelünk 7. oldal) sem a hatóságok, sem a bíróság nem korrigálta ezt a jogsértő mulasztását.

Miután a hatóságok és a bíróság kifejezett jelzésünk ellenére sem tettek semmit ezen perbe vitt jogunk érdemi elbírálását illetően, ezért döntéseik ekörben is önkényesek és megalapozatlanok, egyértelműen *megvalósult ekörben is az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelme* (a bírósági eljárás tekintetében pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme).

Fentiek alapján kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az ügyünk kapcsán az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének - a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog - sérelmének vizsgálatát az Abtv. 27.§-a alapján, továbbá az Abtv. 29.§-ra tekintettel a „bírói döntés érdemi befolyásolása” szempont szerint elvégezni, az alapjogsérelmet megállapítani szíveskedjék.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy a jelen „indítvány-kiegészítés” beadványunkat az alkotmányjogi panasz indítványunkban írtak fenntartása mellett, azzal együtt értékelni, ügyünkben ezen beadványaink együttes figyelembevételével eljárni szíveskedjék.

2020. január 06.

Tisztelettel,

indítványozó

indítványozó

Mellékelt irat másolatok (2 db., a sorszámozást az indítvány szerint folytatva):

16. 2018. május 31-én kelt, I. fokú hatóság döntését fellebbező beadványunk részlete (7. oldal.).

17. II. fokú közigazgatási hatóság, 2018. szeptember 21-én kelt, PE/100/00588-6/2018. sz. védiratának részlete (5. oldal).

